

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

(The Laos People's Democratic Republic)

1. ภาพรวมทั่วไป

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรมและด้านภูมิศาสตร์ ซึ่งมีที่ตั้งติดกับไทยทั้งทางบกและทางน้ำเป็นระยะทางยาวถึง 1,810 กิโลเมตร สปป.ลาว ปกครองโดยระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย มีพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว และมีประธานประเทศเป็นผู้นำประเทศ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสภาแห่งชาติ โดยล่าสุดในการประชุมใหญ่ หรือการประชุมสมัชชาพรรค (Party Congress) ผู้แทนสมาชิกพรรคทั่วประเทศเมื่อเดือนมกราคม 2559 พันเอก บุนยัง วอละจิต ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่พรรค และประธานประเทศคนใหม่ และ ดร.ทองลุน สีสุลิด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของ สปป.ลาว

สปป.ลาว เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล (Land Lock) แต่กลับมีบทบาทสำคัญทางด้านภูมิศาสตร์ในการเป็นพื้นที่เชื่อมโยง (Land Link) ด้านการคมนาคมขนส่งทางบกจากไทยไปยังจีนและเวียดนาม อีกทั้ง สปป.ลาว มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้ แร่ธาตุและทรัพยากรน้ำ สามารถ

ผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำเพื่อการส่งออกเป็นจำนวนมาก ทำให้ สปป.ลาว วางยุทธศาสตร์ที่จะเป็นแหล่งผลิตพลังงานที่สำคัญของเอเชีย (Battery of Asia) และ สปป.ลาว ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้หลุดพ้นจากประเทศด้อยพัฒนา (Least Development Country) ภายในปี 2563 การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ไปเมื่อเดือนธันวาคม 2555 ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ สปป.ลาว ได้รับความสนใจจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น

สิ่งที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อเศรษฐกิจของ สปป.ลาว อย่างมากในอีก 3 ปี (หลังปี 2564) คือรถไฟความเร็วสูงจีน-สปป.ลาว จากคุนหมิงถึงเวียงจันทน์ระยะทาง 414 กิโลเมตร ซึ่งเป็นโครงการที่จะเปลี่ยนจาก "Land Locked to Land Linked" ทำให้การเดินทางจากด่านบ่อหาน (Mohan) ไปเวียงจันทน์ใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง จากเดิมที่ต้องใช้เวลา 2 วัน โดยในปี 2560 พบว่ามีนักท่องเที่ยวเข้ามาใน สปป.ลาว จำนวน 5 ล้านคน และคาดว่าหลังโครงการรถไฟจีนแล้วเสร็จจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเข้ามาปีละ 10-20 ล้านคน

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี พ.ศ.			
		2559	2560	2561(e)	2562(e)
1	ประชากร (ล้านคน) ²	6.6	6.7	6.8	6.9
2	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี) ³	7.0	6.9	6.6	6.9
3	การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	15.92	16.97	18.23	19.98
4	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (GNI per capita) (เหรียญสหรัฐฯ) ¹	1,486.2	1,566.59	1,633.30	N/A
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ³	1.64	0.83	2.50	3.1
6	อัตราการว่างงาน (ร้อยละต่อปี) ¹	0.66	0.67	N/A	N/A
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP (ร้อยละ) ²	58.45	63.58	66.74	67.85
8	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) (ร้อยละต่อ GDP) ¹	16.8	17.3	15.6	N/A
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (ร้อยละต่อ GDP) ²	-13.01	-12.12	-13.87	-12.25
10	สัดส่วน ODA รายได้ประชาชาติ (เหรียญสหรัฐฯ) ¹	58.93	N/A	N/A	N/A
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ³	883.6	1,270.4	1,023	N/A

ที่มา: ¹ World Bank

² International Monetary Fund

³ ADB, Asian Development Outlook 2018, update

3. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในปี 2561 World Economic Forum (WEF) ได้ปรับเปลี่ยนเกณฑ์และวิธีการคำนวณดัชนีความสามารถในการแข่งขันใหม่ ซึ่งสะท้อนภาพยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 หรือ The Fourth Industry Revolution ให้มากขึ้น ในปี 2561 สปป.ลาว มีค่า CGI อยู่ในอันดับที่ 112 จากทั้งหมด 140 ประเทศ โดยมีคะแนนรวม 49/100 คะแนน โดยในปี 2560 สปป.ลาว อยู่ในอันดับที่ 110 จากทั้งหมด 135 ประเทศ โดยองค์ประกอบที่ สปป.ลาว มีอันดับที่ดี คือด้านการแข่งขันภายในประเทศ (Product Market) และที่ต้องมีการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน คือด้านการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ (Business Dynamism) ซึ่ง สปป.ลาว ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ลำดับที่ 134 ของโลก เป็นต้น

4. นโยบายรัฐบาล สปป.ลาว

การขยายตัวของเศรษฐกิจ สปป. ลาว มีอัตราการสูงอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2561 – ปี 2562 รัฐบาล สปป. ลาว คาดการณ์เศรษฐกิจจะเติบโตในอัตราร้อยละ 6.5 ขึ้นไป และได้กำหนด 10 แนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ อาทิ การแก้ไขและฟื้นฟูหลังภัยพิบัติ การพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมและสังคม การพัฒนาชนบท และขจัดความยากจน เป็นต้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดย ADB คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 7.8 รายได้เฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 2,270 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี เน้นการปรับปรุงและควบคุมเศรษฐกิจมหภาคให้มีความเข้มแข็ง และผลักดันให้มีการระดมทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 26 ของ GDP

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ-สังคม ของ สปป.ลาว ในระยะ 10 ปี (2559 - 2568) กำหนดให้ประเทศหลุดพ้นจากสถานะประเทศด้อยพัฒนา ในปี พ.ศ. 2563 และพัฒนาให้ได้อย่างสมบูรณ์ในปี 2568 เน้นส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนโครงสร้างระบบเศรษฐกิจไปตามทิศทางอุตสาหกรรมที่ทันสมัยไปพร้อมกับการพัฒนาวัฒนธรรม-สังคม

ปัจจุบันนโยบายรัฐบาลของ สปป.ลาว ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เป็นสำคัญ อาทิ (1) โครงการก่อสร้างทางรถไฟลาว - จีน มีความคืบหน้าร้อยละ 46 และคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2564 โดยมีการก่อสร้างทั้งหมด 778 จุด อาทิ การเจาะอุโมงค์จำนวน 69 แห่ง การก่อสร้างสะพานจำนวน 139 แห่ง นอกจากนี้ได้ติดตั้งสายนำส่งกระแสไฟฟ้าและหม้อแปลงไฟฟ้าจำนวน 258 จุด และการก่อสร้างระบบน้ำประปา ทั้งนี้โครงการดังกล่าวใช้แรงงานจาก สปป.ลาว จำนวน 4,032 คน และแรงงานชาวต่างชาติจำนวน 17,115 คน (2) โครงการก่อสร้างทางด่วนเวียงจันทน์-เวียงจันทน์ คาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ภายในปี 2562 (3) โครงการก่อสร้างเส้นทางคู่ขนาน R3 แขวงบ่อแก้ว (ชายแดนจีน - สปป. ลาว - ไทย) (4) โครงการ

พัฒนาเขตเศรษฐกิจใหม่สี่พันดอน (5) การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆ (6) การก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าที่จะแล้วเสร็จอีก 12 เขื่อน และ (7) การผลิตในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทองคำ ทองแดง ตะกั่ว ในแขวงเซกอง

5. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว ในปี 2561 เศรษฐกิจของ สปป. ลาว ขยายตัวร้อยละ 6.8 ทั้งนี้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เปิดเผยว่า ในปี 2561 ได้พิจารณาอนุญาตให้กระทรวงการคลังแห่ง สปป.ลาว (Ministry of Finance of the Laos People Democratic Republic : MOFL) ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างประเทศสามารถออกพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาทในไทยได้ภายในเดือนพฤษภาคม 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจมหภาคที่ยังไม่เสถียร และการขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นความเสี่ยงหลักต่อเศรษฐกิจลาวคือการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และการขาดดุลการคลังอย่างต่อเนื่อง ในปี 2561 ลาวขาดดุลบัญชีเดินสะพัดคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 13.87 ของ GDP และยังมีแนวโน้มขาดดุลต่อเนื่องในระยะข้างหน้า สร้างแรงกดดันต่อเงินกีบให้อ่อนค่าลง ขณะที่ระดับทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลผลกระทบต่อระดับหนี้สาธารณะที่สูงราว ร้อยละ 66.74 ของ GDP ในปี 2561

ทั้งนี้กระทรวงแผนการและการลงทุนแห่ง สปป. ลาว คาดการณ์ว่าในปี 2562 ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ มีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้น และจะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สปป. ลาว ให้ขยายตัวร้อยละ 6.7 ต่อไป นายสุพัตน์ แก้วมีไช รัฐมนตรีกระทรวงแผนการและการลงทุนแห่ง สปป. ลาว กล่าวว่า ในปี 2562 GDP ของ สปป. ลาว คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.7 ขึ้นไป รายรับเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 2,726 ดอลลาร์สหรัฐ โดยภาคเกษตรกรรมจะขยายตัวร้อยละ 2.8 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.5 ในปี 2561 ภาคอุตสาหกรรมจะขยายตัวร้อยละ 8.3 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.7 ในปี 2561 และภาคการบริการจะขยายตัวร้อยละ 6.6 ลดลงจากร้อยละ 7.6 ในปี 2561 โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขยายตัวคือ 1) รัฐบาล สปป. ลาว ได้สนับสนุนเงิน 600 พันล้านกีบ (70.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อแก้ไขและฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ 2) ภาคการก่อสร้างและพลังงานไฟฟ้า คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 20 และร้อยละ 9 ตามลำดับ 3) ภาคการบริการ อสังหาริมทรัพย์และการค้าปลีก คาดว่าจะยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ภาคการบริการและการท่องเที่ยวจะขยายตัวดีขึ้น เนื่องจากรัฐบาล สปป. ลาว จะเปิดตัวการท่องเที่ยวลาว-จีน ในปี 2562